

BÉLA KÉLER

KARPATY | DIE KARPATHEN

hudobný obraz | musical picture

Reciter

Editoval | Edited by
Pavel Burdych

© 2020 Béla Kéler Society - BKS 1001

Supported using public funding by Slovak Arts Council

u. slovak
arts
council

Predohra

Ouverture

Úvod

Einleitung

Ranné svitanie / Morgendämmerung

Píšťala horského pastiera / Schalmey des Alpenhirten

TEXT:

Z nočnej tmy sa prediera ráno v šede,
zaznieva pastierska pieseň,
opäť ovlažená sviežou rosou
objaví sa horská pláň
v nádhernom šate prírody.

Na štítoch i v dolinách
ranné lúče zobúdzajú nový život,
do výšky vzlietajú škovránky
a hmla sa tiahne ponad bujnú zeleň,
romanticky divoko
sa javí nádherný obraz hôr.

Hory sa vynárajú z oblakov / Entwölkung des Gebirges

TEXT:

Túžobným pohľadom žasne pútnik nad kolosmi skál,
hrud' naplnená rozkošným nadšením,
stúpa odvážne hore strmou cestou.

Výstup na Lomnický štít / Ersteigung der Lomnitzer Spitze

TEXT:

Vrchol je dosiahnutý a obdivne blúdi pohľad
do diaľky nekonečna i úzkostlivo vracia sa späť,
srdce naplnené rozkošou sa pýta, pery však mlčia.
Ako sa volá ten vrchol v oblakoch, ktorý som dosiahol?

To je Lomnický štít, opásaný oblakmi,
a žiarivo sa mihajú blesky vrcholami karpatskej krajiny.

I. Lomnický štít

I. Die Lomnitzer Spitze

TEXT:

Pútnik unavený pohľadom obracia
svoj krok späť k tichému údoliu,
bralá meravejú, šednú hlbiny
v ústrety jeho plachému pohľadu.

Chveje sa na úzkej lávke,
v diaľke znejú tóny ako anjelský spev,
na zelenom previse vedie cesta k plesu,
kde znejú pastierske píšťaly.

Basset Horn (Clarinet) Solo

TEXT:

Ťažké šedé mraky sa tiahnu po zastretej oblohe
a zlovestne zastierajú mĺkvy sveta hôr,
z vrchov fičí divý orkán
a mohutne bičuje vzdúvajúce sa pleso.

Striekajú a penia veľké vlny,
ktoré sa dunivo rozbíjajú na skalnatom pobreží
a v chaose príboja sa láme
žiariace a mihajúce sa svetlo blesku.
Udiera hrom, zvíja sa pláň,
srdcu je úzko v zápase prírody.

Vtom jemne zastrie vlny
sedemfarebný oblúk lúčov,
pleso sa pozvoľna upokojuje,
slnečný jas ožiari horskú výšinu
a pútnik v malom člne roztopašne vesluje
na zelených vlnách na druhú stranu.

II. Popradské pleso

II. Der Fischsee

Pokojná plavba / Stille Fahrt

TEXT:

Na brehu si odpočinul
a teraz kráča s čerstvou odvahou
bralami ohraničeným údolím,
kde vládne život.
So zvukom vodopádu sa mieša
dunivý tlkot kováčskych kladív.

III. Železorudné hámre

III. Die Eisenhämmer

TEXT:

Jeho to však ženie ďalej.

Po úzkom strmom chodníčku

dostáva sa k temnému lesu.

Tu, pri posvätnom šumení kmeňov pralesa

začuje vzdialené zvuky, musí im naslúchať.

Poľovníckych psov hlasný štekot, zvuk rohov,

hrmiace zvuky plechov, veselý spev

oznamujú, že pešo a na koňoch

rozkošné pastviny brázdí poľovnícka družina.

Putovanie k poľovníkom / Wanderung

IV. Poľovačka

IV. Die Jagd

TEXT:

Poľovníkov jasným zvukom

zvoláva roh k plnému poháru

a spoločnému spevu.

Zvuky poľovníckeho rohu / Jägerhorn-Signale

Poľovníci sa zhromažďujú / Die Jäger sammeln sich

Poľovnícky kus / Jagdstück

Zbor poľovníkov / Jäger-Chor

TEXT:

Do údolia späť tiahne sprievod poľovníkov,
zaznievajú tóny blízke každému horalovi.

Oj, počúvajte, volajú citara, husle a cimbal,

Do virvaru chceli by strhnúť každého,
keď počúva nádherné zvuky hôr.

Letkom sa stáva trávnatý koberec sálou,
lebo hrajú radosti blízki hudci, synovia holí.

Polovnícky pochod / Jäger-Marsch

V. V Starom Smokovci

V. Ankunft und Leben im Karpathenbade

Čardáš / Czárdás

Karpatskí synovia / Vocal Chor

Vidiecka pieseň / Ländliches Strophen-Lied

TEXT:

Najkrajšia deva odmeňuje dubovým vencom
vítaza pri kosení a tancoch
a láska planie v jej ohnivých pohľadoch
k ovenčenému rozkošným nadšením.

Dievčina korunuje víťaza / Das Mädchen krönt den Sieger

TEXT:

Pastiersky roh zvoláva k modlitbe,
večerný zvon zaznieva z kaplnky,
jemne znejú piesne slávikov,
sťa modlitba ticho šepká modrá vlna.
Slnko zapadá, však ľudské srdce
vznáša sa v množstve spomienok do výšok.

Volanie k modlitbe / Das Horn des Alpenhirten und die Glocke der Kapelle rufen zum Gebet

Pastierova modlitba / Gebet der Hirten

Melodram

TEXT:

Už sa ukladajú večerné tiene
postupne na horské lúky,
stmieva sa v údolí a na stráni,
končiare sa jagajú v ružovom svite,
zmrákania hmly klesajú nadol.

Dozneli modlitby a piesne,
Obrovský obraz hôr
pomaly zahaľuje tmavá noc.